

МОТИВАЦІЯ ПАЦІЄНТІВ ДО ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНОЮ ТЕРАПІЄЮ

Віднічук І.^{1,2}, Селюкова Н. Ю.¹

¹Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна;

²КНП "Рубіжанська центральна лікарня" центр відновлення та реабілітації, м. Харків, Україна, stud20ivan.nuph@gmail.com

Вступ. Мотивація пацієнтів до занять фізичною терапією є одним із ключових факторів успішного відновлення після травм, операцій або в разі хронічних захворювань опорно-рухового апарату. Низький рівень залученості пацієнтів до реабілітаційного процесу може значно знижувати ефективність лікування, що призводить до тривалішого відновлення та підвищеного ризику ускладнень. Дослідження показують, що пацієнти з високою внутрішньою мотивацією демонструють кращу динаміку одужання та більш відповідально ставляться до рекомендацій спеціалістів. Водночас, роль зовнішніх чинників, таких як підтримка родини та використання сучасних технологій, також є важливою у формуванні мотивації. Одним із ключових аспектів мотивації пацієнтів є освітня робота з ними. Якщо людина розуміє механізм дії фізичних вправ, їхній вплив на організм і можливі наслідки відмови від лікування, рівень її залученості до процесу значно підвищується. Медичні працівники повинні пояснювати пацієнтам значення фізичної терапії, надавати конкретні приклади успішних випадків та демонструвати потенційні позитивні зміни.

Метою дослідження є оцінити ефективність різних мотиваційних методів у підвищенні залученості пацієнтів до фізичної терапії та проаналізувати їх вплив на динаміку відновлення.

Матеріали та методи. Дослідження проводилося на базі КНП «Рубіжанська центральна лікарня» центр відновлення та реабілітації упродовж трьох місяців. У ньому взяли участь 60 пацієнтів віком від 30 до 65 років, які проходили фізичну терапію після травм та ортопедичних операцій. Пацієнтів розподілили на три групи по 20 осіб залежно від застосованих методів мотивації:

1. Група 1 – отримувала стандартну реабілітацію без додаткових мотиваційних методів.
2. Група 2 – застосовувалися індивідуалізовані реабілітаційні програми з урахуванням інтересів і потреб пацієнтів.

3. Група 3 – використовувалися сучасні технології: мобільні додатки для відстеження прогресу, віртуальна реальність та відеоуроки з вправами.

Оцінювання ефективності проводилося за допомогою анкетування щодо рівня мотивації на початку та в кінці дослідження, а також за показниками відновлення (зниження больового синдрому за візуальною аналоговою шкалою, збільшення амплітуди рухів у суглобах, підвищення м'язової сили).

Результати та їх обговорення. Аналіз отриманих даних показав, що в першій групі рівень мотивації пацієнтів залишався низьким: лише 35% респондентів продовжували виконувати вправи вдома після завершення терапії. У другій групі цей показник склав 70%, що свідчить про значний вплив індивідуалізованого підходу на зацікавленість пацієнтів. Найвищі результати були зафіксовані у третій групі – 85% пацієнтів проявляли високу мотивацію та продовжували реабілітацію самостійно.

За об'єктивними показниками, у групі 1 середнє зниження больового синдрому за візуальною аналоговою шкалою становило 2,1 бала, у групі 2 – 3,5 бала, а в групі 3 – 4,2 бала. Також у третій групі спостерігалось найбільше покращення амплітуди рухів у суглобах та м'язової сили. Результати дослідження підтверджують, що застосування сучасних мотиваційних методів суттєво впливає на ефективність фізичної терапії. Використання технологій та індивідуального підходу сприяє підвищенню зацікавленості пацієнтів у процесі реабілітації, що узгоджується з даними попередніх досліджень.

Висновки. Мотивація пацієнтів є важливим фактором ефективності фізичної терапії. Встановлено, що індивідуалізований підхід та використання сучасних технологій сприяють підвищенню залученості пацієнтів до реабілітаційного процесу. Найвищий рівень мотивації та найкращі результати відновлення були зафіксовані у групі, де застосовувалися цифрові технології. Отримані результати можуть бути використані для оптимізації реабілітаційних програм та підвищення їхньої ефективності.

Отже, мотивація пацієнтів до занять фізичною терапією є багатофакторним процесом, що потребує комплексного підходу. Поєднання освітньої роботи, реалістичних цілей, позитивного підкріплення, індивідуалізованого підходу, соціальної підтримки та сучасних технологій сприяє підвищенню ефективності реабілітації. Саме тому фахівці з фізичної терапії повинні активно працювати над створенням сприятливих умов для мотивації пацієнтів, що зрештою позитивно впливає на результати лікування.